

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Історія психології LW 053 1C ISPS
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 2 семестр
Course of study / Назва спеціальності	053 Психологія
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус	Психологія Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, молодший бакалавр з психології – 5 ECTS Обов'язкова Українська мова
Author / Укладач	Яцюк Анастасія Миколаївна, кандидат психологічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: asbvus.13@gmail.com ; http://orcid.org/0000-0003-0854-1795 моб. +380501948291
Консультації	

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: сформувані у студентів наукові уявлення щодо виникнення та динаміки розвитку психологічних знань у світовій історії, зокрема становлення психології як наукової галузі знання.

Завдання курсу: визначити внесок конкретних персоналій та наукових шкіл у загальну структуру знань про психіку; вивчити основні етапи та умови становлення психологічного знання в контексті розвитку науки і культури певного історичного періоду; ознайомити студентів з історією розвитку основних психологічних понять, основними етапами розвитку психології; концептами різних психологічних напрямів.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історія психології: теоретичні та методологічні засади

Об'єкт і предмет історії психології, специфіка предметної області історії психології. Логіко-науковий, соціокультурний та особистісно-біографічний підходи в історії психології. Системний підхід як методологічна основа визначення предмету історії психології. Функції та завдання історії психології. Місце історії психології в системі психологічних дисциплін та її зв'язок з іншими галузями науки.

Проблема періодизації в історії психології. Основні етапи розвитку світового та вітчизняного наукового знання.

Тема 2. Психологічні ідеї Античності. Досократівський період.

Етимологія поняття «душа», причини його виникнення як відображення особливостей життєдіяльності давньої людини. Особливості античної психології, її періодизація. Протофілософський етап розвитку античної психологічної думки (Фалес, Анаксимен, Анаксагор).

Вчення Геракліта. Натурфілософська психологічна думка як вид природоцентристського підходу у розумінні людини та її душі (іонійська та італійська школи, Емпедокл, Анаксагор, Алкмеон, Гіппократ). Атомістична концепція Демокрита, його психологічні погляди.

Тема 3. Психологічні ідеї Античності: вчення про душу в ідеалістичній філософії Стародавньої Греції.

Сократ та його вчення про душу – початок нової антропоцентристської традиції у розумінні людини. Етико-психологічне вчення Платона та ствердження об'єктивно-ідеалістичного підходу у психології. Моністичне розуміння співвідношення душі і тіла в біопсихології Аристотеля, функції душі, проблеми психології пізнання. Платон і Аристотель – витoki двох традицій в європейській психологічній думці.

Історія елліністичної психології (перипатетики, епікурейці, стоїки, платонізм). Психологічні погляди Галена. Лукрецій Кар про будову душі, диференціацію душі і духа. Джерела інтроспекціонізму та проблеми рефлексії у працях Плотіна.

Тема 4. Розвиток психологічних знань у феодальному суспільстві: Середні віки та Епоха Відродження

Загальна характеристика розвитку психологічної думки періоду Середньовіччя.

Арабомовна середньовічна психологічна думка.

Схоластика як основа філософсько-психологічної думки середньовікової Європи.

Вчення Фоми Аквінського як форма схоластичної інтерпретації душі. «Історія моїх нещастя» П. Абеляра, «Бритва Оккама» і номіналістське вчення Дунса Скотта. Р. Бекон про роль досвіду у пізнанні.

Тема 5. Загальна характеристика розвитку психології в Новий час

Раціоналістичний і емпіричний шляхи пізнання миру. Раціоналістичні обґрунтування філософських концепцій XVII.

Ідеалістична атомістична концепція миру.

Тема 6. Розвиток психології у XVIII столітті.

Особливості світосприйняття та специфіка культури епохи Просвітництва. Ньютонівська механіка та її вплив на формування наукових ідей Д. Гартлі та його картину психічного світу людини. Д. Берклі, Д. Юм – подальший розвиток інтроспективних уявлень. Особливості психологічних поглядів французьких матеріалістів XVIII століття (Ж. Ламетрі, З. Кондильяк, К. Гельвецій, Д. Дідро, Ж. Руссо). Психологічні ідеї німецької класичної філософії кінця XVIII – початку XIX століття.

Тема 7. Становлення психології як самостійної науки (середина XIX- початок XX ст.).

Німецька емпірична психологія першої половини XIX ст.

Передумови виокремлення психології як самостійної науки. Перші галузі психології як самостійної науки: психофізіологія органів почуттів (Г. Гельмгольц), психофізика (Е. Вебер і Г. Фехнер), психометрія (Дондерс). Створення першої експериментальної лабораторії В. Вундта. Розвиток експериментальної психології в Європі, Америці в наприкінці XIX – початку XX ст. Експериментальні методи, обладнання.

Тема 8. Основні школи психології XX ст.

Основні особливості розвитку світової психології у XX столітті, її етапи. Ш. Бюллер, М. Ланге, Л.С. Виготський, С.Л. Рубінштейн про прояви, причини та сенс методологічної кризи в психології та шляхи її подолання.

Тема 9. Розвиток психології в Росії. Психологія в радянський період. Основні напрями вітчизняної психології 19-20 ст. Становлення в 20-30-х роках XX сторіччя радянської психології. Основні напрямки розвитку психологічної думки в Україні.

Тема 10. Становлення психології як науки: історія та сучасність.

Основні тенденції у розвитку сучасної світової психології. Виникнення інтегральних концепцій в межах новітніх наукознавчих

і соціальних ідей – інформатизації, комп'ютеризації, ідеї глобальної екологічної кризи. Когнітивна психологія. Екологічна психологія.

Психологія життєвого шляху. Темпоральна психологія. Історична психологія.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК06. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки</p>

та рекомендації.

СК08. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність.

СК09. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК10. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні
результати
навчання
(ПРН)

ПР01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців та нефаківців.

ПР09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.

ПР11. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР12. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР13. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР14. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР15. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР16. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР17. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення).

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті)
II семестр:	Тема 1. Історія психології: теоретичні та методологічні засади	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.

II семестр	<p>1. Об'єкт і предмет історії психології, специфіка предметної області історії психології. Логіко-науковий, соціокультурний та особистісно-біографічний підходи в історії психології. Системний підхід як методологічна основа визначення предмету історії психології. 2. Функції та завдання історії психології. Місце історії психології в системі психологічних дисциплін та її зв'язок з іншими галузями науки. 3. Проблема періодизації в історії психології. Основні етапи розвитку світового та вітчизняного наукового знання. 4. Загальні закономірності розвитку психологічних знань. Історичні форми психологічного знання: буденні уявлення про душу; міфологія, релігія та мистецтво як джерела та форми розвитку психологічного пізнання; наукове психологічне пізнання: етапи еволюції та характер взаємодії різних форм психологічного пізнання. 5. Основні принципи історико-психологічного пізнання: принцип системності, принцип розвитку, принцип єдності логічного та історичного, принцип соціально-культурної обумовленості розвитку психологічного пізнання. Механічний, біологічний та психологічний детермінізм. 6. Історичні джерела та їх класифікація. Методи вивчення історії психології: метод логічної поетапної реконструкції, категоріальний аналіз, біографічний метод.</p>	Семінарське заняття (2 год) ZOOM MOODLE	<p>1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Назвіть основні етапи розвитку психології.2. Як змінювався предмет психології?3. З чим зв'язана зміна предмета та методів психології?4. У чому причина методологічної кризи в психології?5. Як змінювався взаємозв'язок психології з іншими науками?6. Які чинники впливають на розвиток психології?7. У чому виявляється суб'єктивність і невизначеність у характеру розвитку психології?8. Яким чином пов'язані між собою соціальна ситуація розвитку науки й особистість ученого?9. Як розвивалися принципи системності та детермінізму? <p>2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики:</p> <ul style="list-style-type: none">- порівняльний аналіз особливостей різних форм психологічних знань;- методологічні підходи до визначення предмету науки: переваги та недоліки; підвищення об'єктивності історико-психологічного дослідження: шляхи і засоби;- позитивні та негативні тенденції сучасного розвитку історико-психологічних досліджень.
II семестр	Тема 2. Психологічні ідеї Античності. Досократівський період.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
III семестр	<p>1. Виникнення першої наукової гіпотези про психіку – психології – як науки про душу. Етимологія поняття «душа», причини його виникнення як відображення особливостей життєдіяльності давньої людини. Поняття душі в міфології та філософії. 2. Особливості античної психології, її періодизація. Протофілософський етап розвитку античної психологічної думки (Фалес, Анаксимен, Анаксагор). 3. Виникнення перших психологічних концепцій, пошук субстанції душі, пояснення її функцій та законів її розвитку. Вчення Геракліта.</p>	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	<p>1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Назвіть представників матеріалістичного світогляду у старогрецькій філософії та охарактеризуйте їхні погляди.2. Назвіть представників ідеалістичного світогляду стародавньої Греції та дайте характеристику їх наукових вчень.3. Назвіть школи матеріалістичного напрямку Стародавньої Греції, їх представників і покажіть їхні заслуги в історії розвитку психології.4. Назвіть школи ідеалістичного спрямування в старогрецькій науці, назвіть їх фундаторів і основні ідеї.5. Яким чином вирішують проблему буття філософи Фалес, Анаксимен, Анаксимандр, Геракліт, Демокрит?6. Яким чином вирішують проблему буття Парменід, Зенон з Елеї, Платон, Піфагор, Аристотель?7. Яким чином вирішує проблему пізнання Платон?8. Розробка питань діалектики Гераклітом, Зеноном, Сократом та ін.

	<p>4. Натурфілософська психологічна думка як вид природоцентристського підходу у розумінні людини та її душі (іонійська та італійська школи, Емпедокл, Анаксагор, Алкмеон, Гіппократ).</p> <p>5. Атомістична концепція Демокрита, його психологічні погляди.</p>		<p>9. Яким чином вирішує проблему пізнання Демокрит?</p> <p>2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики:</p> <ul style="list-style-type: none">- Міфологічне мислення в психології: ідеї і характеристики- Раціональне філософське мислення як досягнення античних мислителів- Основні психологічні ідеї іонійської філософської школи
II семестр	<p>Тема 3. Психологічні ідеї Античності: вчення про душу в ідеалістичній філософії Стародавньої Греції.</p>	<p>Лекція (2 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>3) Опрацювання літератури:</p> <p>4) основна: 1, 3, 5, 6, 8.</p> <p>5) додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.</p>
II семестр	<p>1. Сократ та його вчення про душу – початок нової антропоцентристської традиції у розумінні людини. Принципи сократичної бесіди як засобу пізнання моральних показників поведінки та вдосконалення людини.</p> <p>2. Етико-психологічне вчення Платона та ствердження об'єктивно-ідеалістичного підходу у психології. Будова душі, дуалізм душі та тіла, почуттєвого та розумового у концепції Платона.</p> <p>3. Моністичне розуміння співвідношення душі і тіла в біопсихології Аристотеля, функції душі, проблеми психології пізнання. Платон і Аристотель – витоки двох традицій в європейській психологічній думці.</p> <p>4. Історія еліністичної психології (перипатетики, епікурейці, стоїки, платонізм). Психологічні погляди Галена. Лукрецій Кар про будову душі, диференціацію душі і духа. Джерела інтроспекціонізму та проблеми рефлексії у працях Плотіна.</p> <p>5. Психологічні ідеї у руслі ранньохристиянської патристики. Проблеми вольової регуляції поведінки, психології пізнання та любові як виміру цінності особистості у вченні Августина. Загальна характеристика античної психології, її роль та місце у розвитку світової психологічної думки.</p>	<p>Семінарське заняття (6 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Назвіть основні етапи розвитку античної психології.2. У чому сутність детермінізму Демокрита?3. Які модифікації у теорію атомізму Демокрита вніс Епікур?4. У чому перебувала новизна психологічних поглядів Сократа?5. Що загального й у чому різниці в розумінні душі в теоріях Платона й Аристотеля?6. У чому сутність теорії пізнання Аристотеля?7. У чому полягала відмінність підходів до проблеми мистецтва та його ролі у психічному розвитку у Платона та Аристотеля?8. У чому виявлялася своєрідність розуміння інтуїтивного мислення в античності?9. Які основні психологічні проблеми вирішувалися вченими в період еллінізму?10. У чому різниці понять «внутрішня» та «зовнішня» свобода у стоїків?11. У чому перебували особливості підходу до проблеми мови в теорії стоїків?12. Що є найбільш характерним у теорії емоцій Епікура?13. Що відрізняє останні теорії античної психології (Філон, Плотін) від поглядів попередників? <p>2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики:</p> <ul style="list-style-type: none">- Творчість Платона та його значення для психології- Аристотель як засновник сучасної психології- Порівняльний аналіз поглядів Аристотеля і Платона
II семестр	<p>Тема 4. Розвиток психологічних знань у феодальному суспільстві: Середні віки та Епоха Відродження.</p>	<p>Лекція (2 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>Опрацювання літератури:</p> <p>основна: 1, 3, 5, 6, 8.</p> <p>додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.</p>
II семестр	<p>1. Розвиток психологічної думки епохи Середньовіччя</p> <p>1.1. Загальна характеристика розвитку психологічної думки періоду Середньовіччя. Схоластика як основа філософсько-психологічної</p>	<p>Семінарське заняття (6 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Які нові проблеми з'явилися в психології Середньовіччя?2. Які етапи в розвитку психології можна виділити, як розвивалися відношення науки та церкви у цей час?3. У чому перебували основні відмінності свідомості середньовікової людини?

<p>думки середньовікової Європи. Співвідношення віри і знання, розуміння душі у християнському віровченні та схоластиці.</p> <p>1.2. Аврелій Августин та його психологічні погляди. Особливості інтерпретації людини та її внутрішнього світу у номіналізмі та реалізмі.</p> <p>1.3. Вчення Фоми Аквінського як форма схоластичної інтерпретації душі.</p> <p>1.4. «Історія моїх нещастя» П. Абеляра, «Бритва Оккама» і номіналістське вчення Дунса Скотта. Р. Бекон про роль досвіду у пізнанні.</p> <p>2. Арабомовна середньовічна психологічна думка.</p> <p>2.1. Культура арабомовних народів в період Середньовіччя. Антропологічна думка у домінуючих ідейних вченнях арабомовної культури Середньовіччя. Загальні ідейно-теоретичні основи арабомовної перипатетики.</p> <p>2.2. Антропологічне і психологічне вчення Ібн Сіні: (біографія Ібн Сіні, напрями наукової діяльності, особливості та джерела розвитку наукового світогляду, психологічні ідеї).</p> <p>2.3. Психологічні погляди Ібн Рушда</p> <p>2.4. Психологічні погляди Альгазена.</p> <p>3. Психологічні ідеї періоду Відродження (кінець XV – початок XVII ст.)</p> <p>3.1. Історичні, соціокультурні передумови виникнення нових поглядів на людину у період Відродження та їх особливості. Хронологічні межі періоду. Особливості соціально-економічного, політичного і культурного розвитку періоду Відродження.</p> <p>3.2. Основні напрями розвитку антропологічних та психологічних ідей в культурі Відродження. Моральна філософія як галузь розвитку антропологічних та психологічних ідей.</p> <p>3.3. Сфера педагогічних поглядів як галузь розвитку гуманістичних ідей про людину. Література та мистецтво як сфери розвитку гуманістичних традицій.</p> <p>3.4. Розвиток сенсуалістичних ідей у межах натурфілософської думки періоду Відродження.</p> <p>3.5. Натурфілософські ідеї Бернардина Телезіо та Джираламо Фракасторо.</p> <p>3.6. Розвиток знання про душу в руслі схоластики. Психологічні погляди Пьетро Помпонацці.</p> <p>3.7. Концепція людини Леонардо да Вінчі.</p>	<p>4. Які дослідження обумовили розвиток психофізіології у X-XI ст.?</p> <p>5. У чому перебувала сутність експериментів, проведених Ібн Сіною?</p> <p>6. Чим відрізнялося трактування теорії Аристотеля у роботах Ібн Рушда та Ф. Аквінського?</p> <p>7. У чому відмінності в розумінні загальних понять номіналістів та реалістів?</p> <p>8. Які проблеми піднімали дослідники у епоху Відродження?</p> <p>2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики:</p> <ul style="list-style-type: none">- Розвиток наукового пізнання у Середні віки: основні напрями та ідеї- Християнська антропологія як основа середньовікового мислення- Фома Аквінський: життя та вчення- Уільям Оккам та його ідеї- П'єр Абеляр як дослідник життєвого шляху людини- Роджер Бекон як засновник досвідної науки- Причини розквіту аристотелізму на арабському Сході. Східний перипатетизм як філософсько-психологічне вчення- Аль Фарабі – життя і творчість- Ідейно-теоретичні основи арабомовної філософії та психології- Біографія та психологічна спадщина Ібн Сіні- Гуманістичні ідеї про людину епохи Відродження- Основні морально-філософські та психологічні погляди періоду Відродження Психологічні ідеї у педагогічних працях епохи Відродження- Література періоду Відродження як джерело психологічних ідей- Життя та творчість Пьетро Помпонацці- Психологічні ідеї Леонардо да Вінчі
--	---

II семестр	Тема 5. Загальна характеристика психології в Новий час 1. Емпірична концепція Ф. Бекона, розробка методологічних проблем пізнання. Раціоналізм в психології. 2. Декарт і початок нового етапу розвитку психології: рефлексорна концепція та інтроспективне розуміння свідомості. Універсальні сумніви Декарта як метод пізнання світу та людини. Дуалізм Декарта і постановка психофізичної проблеми. Поняття про вроджені ідеї та вчення Декарта про раціональну інтуїцію. Концепція афектів Декарта. 3. Післядекартівська полеміка про природу людини і душі (Т. Гоббс, Б. Спіноза, Дж. Локк, Г.В. Лейбніц). 4. Вчення Спінози про афекти. Проблема свободи волі. 5. Монадологія Лейбніца – розробка проблеми структури душі, ідеї несвідомого. 6. Епіфеноменалістська теорія психічного Т. Гоббса. Емпіризм та сенсуалізм Д. Локка, вчення про два джерела пізнання, критика теорії вроджених ідей. Полеміка Локка та Лейбніца. Формування емпіричної психології. Розвиток асоціативних ідей.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
II семестр		Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття) 1. Чому змінився предмет психології у Новий час? 2. У чому суть навчання про ідолів Ф. Бекона? 3. Яка роль експерименту й індукції у теорії Ф. Бекона? 4. У чому перебуває різниця між позиціями раціоналізму та сенсуалізму? 5. Як вирішується проблема пізнаванності світу у раціоналізмі? 6. У чому роль індукції та які її види описуються у теоріях Декарта та Лейбніца? 7. Чим відрізняються підходи до проблеми емоцій Декарта та Спінози? 8. У чому роль рефлексу в теорії Декарта? 9. Які способи зміни природного протікання рефлексу розглядаються Декартом? 10. На чому засновується доказ пізнаванності світу у теорії Спінози? 11. У чому перебуває призначення афектів у теорії Спінози? 12. Яким способом вирішується проблема свободи волі у етиці Спінози? 13. Які основні характеристики монади виділяються Лейбніцем та у чому їхнє значення? 14. Чому у Лейбніца не існують поняття первинних та вторинних якостей предметів? 15. У чому особливості підходу до структури психіки у теорії Лейбніца? 16. Які аргументи приводить Локк у своїй критиці уроджених ідей? 17. У чому перебуває постулат сенсуалізму? 2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики: – Методологія наукового пізнання у працях Галілея – Декарт і Гоббс – схожість і відмінність психологічних ідей – Вчення Декарта: основні ідеї та їх обґрунтування – Внесок Гоббса в розвиток психологічного пізнання – Спіноза – життя та творчість: основні ідеї у розвитку психологічного – Трактатування співвідношення душі і тіла у Лейбніца – Механістична картина людини: сутність основних ідей і положень – Психологічна спадщина Ф. Бекона – Творча спадщина Дж. Локка в галузі психології
II семестр	Тема 6. Розвиток психології у XVIII ст.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
II семестр	1. Особливості світосприйняття та специфіка культури епохи Просвітництва. 2. Ньютонівська механіка та її вплив на формування наукових ідей Д. Гартлі та його картину психічного світу людини. 3. Д. Берклі, Д. Юм – подальший розвиток інтроспективних уявлень. 4. Особливості психологічних поглядів французьких матеріалістів XVIII століття (Ж. Ламетрі, З. Кондильяк, К. Гельвецій, Д. Дідро, Ж. Руссо). 5. Психологічні ідеї німецької класичної філософії кінця XVIII – початку XIX століття.	Семінарське заняття (2 год) ZOOM MOODLE	1) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття) 1. Які аргументи приводить Локк у своїй критиці уроджених ідей? 2. У чому перебуває постулат сенсуалізму? 3. Які види досвіду виділяв Локк? 4. На підставі яких фактів Локк дійшов до висновку про неповну пізнаванність зовнішнього світу? 5. Які чинники сприяли розвитку сенсуалістичної психології у XVIII ст.? 6. Що стало об'єднуючою ідеєю для психології Просвітництва? 7. Які проблеми домінували у французькій психології? 8. Що нового вніс у теорію Декарта Ж. Ламетрі? 9. Які докази пріоритетного значення відчуттів наводили французькі психологи? 10. У чому суть дискусії між Гельвецієм та Дідро? 11. Які положення теорії Вольфа стали головними для

	6. Особливості російської психологічної думки періоду Просвітництва. М.В. Ломоносов – родоначальник природничо-наукових уявлень в російській психологічній думці. Розвиток психолого-педагогічного, етнопсихологічного, психолінгвістичного знання.		німецької психології? 12. У чому бачив Кант різницю між явищами та річчю в собі? 13. Які ідеї Локка були розвинуті у теорії Берклі? 2) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики: <ul style="list-style-type: none">- Вплив Ньютона на розвиток наукового пізнання- Наукові ідеї Д. Гартлі та їх значення у розвитку психологічного- Система філософських і психологічних поглядів Дж. Берклі- «Трактат про природу людини» Д. Юма як основа емпіризму в психології- Дені Дідро: життя, ідеї, вчення- Сенсуалістська концепція Кондільяка: головні ідеї- Внесок Гельвеція у розвиток психологічного знання- Гольбах та його розуміння внутрішнього світу людини- Ж. Руссо та його система психолого-педагогічних поглядів- І. Кант та його критична філософія: ідеї та вплив на розвиток наукового пізнання
II семестр	Тема 7. Становлення психології як самостійної науки (середина XIX – початок XX ст.).	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
II семестр	1. Розвиток психології у романтичний період (перша половина XIX ст.) 1.1. Німецька емпірична психологія першої половини XIX ст. 1.2. Вчення І.Ф. Гербарта. 1.3. Розвиток англійської асоціативної психології (Т. Браун, Дю Мілль). 1.4. Психологічні ідеї в роботах представників німецької класичної філософії: І.Г. Фіхте, Ф.В. Шеллінг, Г.В.Ф. Гегель, Л. Фейєрбах, І. Кант. 1.5. Френологія Ф. Галя. 1.6. Досягнення в галузі фізіології, які вплинули на розвиток психологічного знання. 2. Передумови формування психології як самостійної науки (друга половина XIX ст.) 2.1. Передумови виокремлення психології як самостійної науки (фізіологія органів почуттів та мозку, розвиток вчення про рефлекс, концепція Ч. Дарвіна та її вплив на становлення наукових уявлень про психіку, накопичення психологічних ідей в межових областях: психіатрії, гіпнології, педагогіці, медицині і т.ін.) 2.2. Перші галузі психології як самостійної науки: психофізіологія органів почуттів (Г.Гельмгольц), психофізика (Е. Вебер і Г. Фехнер), психометрія (Дондерс). 2.3. Створення першої експериментальної лабораторії В. Вундта та початок	Семинарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1) Складання структурно-логічної таблиці «Сучасні напрями психологічної науки» 2) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття) 1. У чому бачив завдання психології Е. Тітченер? 2. Яким чином був удосконалений метод інтроспекції у структуралізмі? 3. Що таке «помилка стимулу»? 4. Чим розрізнялися методи дослідження у структуралізмі та Вюрцбургській школі? 5. Як проводилося експериментальне дослідження мислення у Вюрцбургській школі? 6. Які основні відкриття були зроблені Кюльпе та його співробітниками? 7. Яким чином установка визначає процес рішення завдань? 8. У чому сутність інтенціонального акту у концепції Brentano? 9. Яким чином переглянув предмет психології Джеймс? 10. Які основні принципи соціологічної школи Дюркгейма? 11. На якій підставі Дільтей відхилив принципи пояснювальної психології? 3) Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики: <ul style="list-style-type: none">- Основні відмінності наукової картини світу в XVIII і XIX ст.- І. Герbart та його внесок у розвиток психологічної думки- Творча спадщина Гегеля та його значення для розвитку психологічного знання- Л. Фейєрбах як представник класичної німецької філософії- Психологічні ідеї у творчості Шеллінга- Історія становлення та розвитку френології- Соціокультурні та загальнонаукові умови розвитку психології у другій половині XIX ст.- Позитивна філософія О. Конта та його розуміння завдань психології- Психологічні погляди А. Шопенгауера- Антропологічні принципи у вітчизняній науці: історія, ідеї, представники- В.М. Бехтерев як засновник вітчизняної наукової психофізіології- Еволюційна психологія Ч. Дарвіна- Основні етапи та представники експериментальної психофізіології кінця XIX ст.

	<p>експериментального етапу у розвитку психології. 2.4. Розвиток експериментальної психології в Європі та Америці наприкінці XIX – початку XX ст. Експериментальні методи, обладнання. 2.5. Створення першої лабораторії експериментальної психології в Росії В.М. Бехтерєвим (1885).</p>		
II семестр	<p>Тема 8. Основні школи психології XX ст.</p> <p>1. Розвиток психологічного пізнання – причина кризи вундтівського розуміння в психології. Критика структуралізму Вундта з боку функціоналізму.</p> <p>2. У. Джемс і виникнення прагматизму.</p> <p>3. Основні особливості розвитку світової психології у XX столітті, її етапи (структуралізм, функціоналізм, біхевіоризм, гештальт-психологія, гуманістична психологія, когнітивна психологія, психоаналіз).</p> <p>4. Ш. Бюллер, М. Ланге, Л.С. Виготський, С.Л. Рубінштейн про прояви, причини та смисл кризи в психології та шляхи подолання. Сучасний стан психології.</p>	<p>Лекція (2 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.</p>
		<p>Семінарське заняття (2 год) ZOOM MOODLE</p>	<p>1.Складання структурно-логічної таблиці «Сучасні напрями психологічної науки».</p> <p>2.Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Які напрями дослідження існують у школі біхевіоризму?2. Чому біхевіористи вважали потрібним виключити свідомість із предмету психології?3. Який метод дослідження поведінки був розроблений Торндайком?4. Які закони сприйняття були відкриті в гештальтпсихології?5. Що таке фі-феномен?6. Як пояснив Коффка психічний розвиток?7. У чому значення робіт із вивчення розвитку сприйняття для гештальт-психології?8. У чому значення дослідження продуктивного мислення Вертгеймера?9. Яка роль інсайту в творчому мисленні?10. Які основні принципи покладені до основи теорії Фрейда?11. Який критерій вибрав Фрейд для своєї періодизації розвитку особистості?12. Яка структура особистості у теорії Фрейда?13. На яких основах будується типологія Адлера? <p>3.Захист реферату та/або наочного матеріалу з тематики:</p> <ul style="list-style-type: none">- Загальнонаукова та соціокультурна ситуація виникнення методологічної кризи в психології кінця XIX – початку XX ст.- Основні етапи кризи методологічних основ в психології та їх вплив на наступний розвиток психології- Аналіз методологічної кризи Л.С. Виготським і С.Л. Рубінштейном.- Біхевіоризм – історія формування та основні ідеї- Рефлексологія як наука про поведінку людини: історія формування та ключові положення.- Теорія оперантного навчання Скіннера як варіант біхевіоризму.- Джерела психоаналізу – історія науки про несвідоме.- Наукові ідеї та внесок у розвиток психології А. Адлера- Наукові ідеї К. Юнга та їх вплив на розвиток психології.- Е. Дюркгейм та його психологічна спадщина.- В. Дільтей як засновник «філософії життя»- Життя та наукова творчість Е. Шпрингера

II семестр	Тема 9. Розвиток психології в Росії. Психологія в радянський період. 1. Російська психологія на початку XX століття (до 30-х рр.) 1.1. Уявлення про роль, місце та основні проблеми психології у суспільній свідомості. Загальна характеристика російської психології цього періоду.	Лекція (0 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
II семестр	Суспільні уявлення про стан і проблеми психології цього періоду у періодичних виданнях. 1.2. Проблема метода в психологічних дослідженнях. Критика методу самоспостереження. Зауваження до експериментального метода. 1.3. Самостійність психології як науки. Перспективні теми і напрями розвитку психології. 1.4. Показники росту значення психологічних досліджень у суспільстві. Психологія в діяльності наукових спільнот. Психологічна освіта. Основні наукові напрями в російській психології цього періоду. 1.5. «Експериментальна психологія»: передумови введення експерименту в психологію, особливості розвитку вітчизняних експериментально-психологічних досліджень, дискусії про метод психологічного дослідження, взаємозв'язок експерименту та теорії, можливості та обмеження застосування експериментального метода, уявлення про класифікацію психологічних методів. Емпірична психологія. 1.6. Російська богословська психологія: Особливості російського менталітету як концептуальні засади напряму, базові ідеї вітчизняної духовної психології, погляди С.Л. Франка як приклад духовно-релігійної психології, організаційне оформлення вітчизняної. 2 Радянська психологія 50-90-ті роки XX ст. 2.1. Психологія і фізіологія: дискусії про предмет психології в 50-60 рр. XX ст. 2.2. Розвиток психологічної науки в період з другої половини 60-х до кінця 80-х рр. 2.3. Розробка теоретико-методологічних основ психологічних досліджень. 2.4. Конкретно-наукові дослідження в галузі психології. Формування нових напрямів та	Семінарське заняття (2 год) ZOOM MOODLE	ІСР, СРС: 1) Складання структурно-логічної таблиці «Сучасні напрями психологічної науки» 2) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття): - Психологічні ідеї біхевіористського спрямування І. Павлова та В. Бехтерева. - Культурно-історична теорія, дефектологія, педагогічна психологія в працях Л. С. Виготського. Школа Виготського. - Особливості діяльнісного підходу С. Л. Рубінштейна. - Напрями розвитку радянської психології: загальна психологія, дитяча, педагогічна, соціальна і т.п. - Ідеологічний тиск на психологію радянського періоду. - Здобутки психології радянського періоду. - Внесок вчених радянського періоду у розвиток психології як науки: ретроспективний аналіз видатних персоналій. 3) Захист реферату та/або наукового матеріалу з тематики: - Історія створення перших експериментально-психологічних лабораторій в Росії. - Характеристика вітчизняного психологічного знання в періодичній печаті початку XX ст. - Значення експериментальних методів у становленні і формуванні психології як самостійної наукової дисципліни - В.М. Бехтерев як засновник комплексних досліджень у російській психології - Характеристика базових ідей богословської, духовної психології - Дискусія про предмет психології у вітчизняній науці у 60-ті рр. XX ст. - Формування галузевої структури психології в 60-ті рр. XX ст. - Розробка методологічних принципів в психології: історія ідей - Розробка та уточнення категоріально-поняттєвого апарату психологічної науки: історія і підходи - Розробка проблем диференціальної психофізіології у вітчизняній психології - Проблема розвитку психіки та внесок О.М. Леонтьєва у її вивчення - Внесок Б.Ф. Ломова у розвиток психологічної науки - Б.Г. Ананьєв і його ідея комплексного людинознавства

	галузей психології. 2.5. Тенденції інтеграції психологічних досліджень, комплексний і системний підходи в психології.		
II семестр	Тема 10. Передумови та перспективи розвитку психології в Україні	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1, 3, 5, 6, 8. додаткова: 1, 6, 12, 13, 15, 18.
II семестр	1. Психологія в Україні та українська культура XX ст. 2. Класично-інтроспективне природничо-наукове та культурно-гуманістичне спрямування історії психології в Україні. Психологія у власних межах. 3. Роль суб'єктивності у провідній діяльності Г.С. Костюка (1899-1982). 4. Провідні вчені-психологи України кінця XX – початку XXI ст.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1) Складання структурно-логічної таблиці «Сучасні напрями психологічної науки» 2) Питання для самоперевірки (чи письмової роботи в разі пропуску заняття) 1. Розвиток психологічної думки до XIX сторіччя. 2. Психологія часів Російської Імперії. 3. Психологія у Галичині. 4. Психологія часів СРСР. 5. Харківська психологічна школа.

Ряд питань дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи необхідно виконати наступні завдання.

1. На основі аналізу рекомендованої літератури підготувати реферат з однієї із запропонованих тем (дивись плани семінарських занять).
2. Розробити у електронному варіантах 15 тестових завдань (5 тестів на множинний вибір, 5 тестів на відповідність, 5 тестів на доповнення слова чи фрази (обов'язково з правильними відповідями!) та 5 одиниць наочного матеріалу до змісту навчальної дисципліни «Історія психології» (наочність – це таблиці, графіки, ілюстрації, діаграми, відеоролики тощо).

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Бабатіна, С. І. Історія психології: конспект лекцій [Текст] : конспект лекцій /С. І. Бабатіна. – Херсон: вид-во ПП Вишемирський В. С., 2015. – 244 с.
2. Гриньова Н.В. Історія психології : курс лекцій : навчальний посібник / уклад. Н. В. Гриньова. – Умань : Візаві, 2012. – 209 с.
3. Жуков С.М., Жукова Т.В. Історія психології: Навчальний посібник. Видання друге, доповнення, виправлене та перероблене – К.: Кондор, 2009. – 232с.
4. Корольчук М. С. Історія психології: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, П. П. Криворучко. – К.: Ельга, Ніка-центр, 2010. – 248 с.
5. Коханова О.П. Історія психології: від античності до початку XX століття Навчальний посібник. – Київ: Інтерсервіс, 2016. – 235 с.
6. Криворучко П. П. Історія психології: Курс лекцій / За заг. ред. М. С. Корольчука. – К.: КиМУ, 2003. – 220 с.
7. Маноха І.П. Історія психології XX століття: Навчальний посібник для ВНЗ. / І.П. Маноха, В.А. Роменець. – К.: Либідь, 2007 – 832 с.
8. Махній М.М. Історія психології : навчальний посібник / М.М.Махній. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. –

- 472с.
9. Роменець В.А. Історія психології XIX початок XX століття: навч. Посібник / В.А.Роменець.– К. : Либідь, 2007. – 832 с.
 10. Скок М.А. Історія психології від анімістичного світобачення до наукової рефлексії: Навчальний посібник. – Чернівці: видавець «Лозовий В.М.», 2010. – 256с.
 11. Татенко В.О. Сучасна психологія: теоретично-методологічні проблеми : навч.посіб. / В.О.Татенко. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 288с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бичко А.К. Історія філософії: Підручник /А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г.Табачковський. – К. : Либідь, 2001. – 406 с.
2. Вольнова Л. М. Історія психології: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 45 с.
3. Данилюк І. Історія психології в Україні / І.Данилюк. –К.: Либідь, 2002. – 152 с.
4. Жуков С. М., Історія психології / С. М.Жуков, Т. В. Жукова. –К.: Кондор, 2009. – 232 с.
5. История психологии в лицах. Персоналии / под. ред. Л.А. Карпенко // Психологический лексикон. Энциклопедический словарь в шести томах / ред.-сост. Л.А. Карпенко; общ. ред. А.В. Петровского. – М. : ПЕР СЭ, 2005. – 784 с. – Режим доступа: <http://slovari.vandex.ru/dict/psvchlex1>
6. Кольцова В.А., Олейник Ю.Н. Мультимедийный учебно-методический комплекс «История психологии». – Режим доступа: http://www.ido.rudn.ru/psychology/history_of_psychology/
7. Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. посіб./ В.В. Кондзьолка. –Л.: Світ, 2001. – 318 с.
8. Махній М. М. Історія психології: Психологічна медієвістика та ранні теорії Нового часу: навч. посібник / М. М. Махній, М. А. Скок. – Чернівці: ЧДПУ, 2005. – 164 с.
9. Махній І.П., Скок М.А. Історія психологічної думки: Навч. посібник [Електронний ресурс]. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Т.Г. Шевченка, 2010: <http://makhnii-history.blogspot.com/>
10. Мельник О.А. Проблеми методологічного аналізу історії психології на конкретно-науковому рівні / наукова стаття. – Режим доступа: http://www.newlearning.org.ua/sites/default/files/praci/2010_7/st17.pdf
11. Мельник О.А. Теоретичні основи формування предмета психології / наукова стаття. – Режим доступа: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?..
12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.nbuv.gov.ua>.
13. Нариси з історії вітчизняної психології XIX – початку XX ст. / За ред. Г.С. Костюка. – К, 1959. – 364 с.
14. Роменець В. А. Історія психології XVIII століття. Епоха Просвітництва: Навч. посібн. / В.А. Роменець. – К.: Либідь, 2006. – 1000 с.
15. Роменець В. А. Історія психології XX ст. / В.А. Роменець. – К.: Либідь, 1998. – 989 с.
16. Сайт журналу «методология и история психологии» – <http://flociston.ru/magazine/mhistpsy>.
17. Сучасна психологія особистості: Навч. посібник. 2-ге вид. – К.: Каравела, 2013. – 372 с.
18. Тавровецька Н.І. Основи психологічної практики. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Психологія» вищих навчальних закладів. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2012. – 196с.
19. Шульц Д.П., Шульц С.Э. История современной психологии / Дуан П. Шульц, Синдия Э. Шульц; пер. с англ. А.В. Говорунов, В.И. Кузин, Л.Л.Царук; под ред. А.Д. Наследова. – СПб. : Евразия, 2002. – 532с. – Режим доступа: http://www.umer.info/bibliotek_Buks/Psihol/shulc/index.php.
20. Ярошевский М.Г. История психологии / Ярошевский М.Г. – М., 2005. – 136 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТТЬ

1. Одінцова А.М. Теоретичні підходи до визначення поняття та змісту життєвої ролі // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної АПН України [за ред. С. Д. Максименка]. Т. XIV, част. 2 – К., 2012. – С. 283–290.
2. Одінцова А.М. Теоретичні підходи до розуміння свідомості та її структури // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної АПН України [за ред. С. Д. Максименка]. Т. XIV, част. 3 – К., 2012. – С. 246–252.
3. Одінцова А.М. Метод казкоаналізу в дослідженні етнічної ідентичності // East European Journal of Psycholinguistics. – Lutsk : Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2015. – Vol. 2, No 2. – P. 135-144.
4. Одінцова А.М., Одінцова В.М. Феномен перфекціонізму особистості в руслі когнітивно-поведінкової терапії // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. Вип. 2 – Т. 1. – Херсон, 2015. – С. 61–65.
5. Яцюк А.М. Арт-терапія, як психологічний інструмент в роботі з дітьми різного віку // Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості. Зб. наук. праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Херсон, 26-27 вересня 2019 р.) [Електронний ресурс] / ред. колегія: О.Є. Блинова, Н.І. Тавровецька (відп. за випуск). – Херсон: ФОП Вишемирський В. С., 2019. – С. 379-381.

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Курс «Історія психології» охоплює основні етапи і періоди розвитку світової психологічної науки від виникнення психологічних ідей у Давній Греції до огляду сучасних напрямів психологічних досліджень. У тематичній побудові курсу застосований хронологічний принцип, що відображає поступовий розвиток психологічного знання у різні часи. При цьому розвиток психологічних ідей розглядається у широкому науковому і культурному контексті. Такий підхід дозволяє студентів прослідкувати не тільки наступність знання, але й побачити джерела формування нових ідей.

Курс «Історія психології» є важливим чинником формування у студентів наукового світогляду, історичного мислення, гуманістичних установок, конструктивних поглядів при сприйнятті подій та ідей минулого, тому він тісно пов'язаний з філософією, історією, культурологією, а також з дисциплінами «Загальна психологія», «Методологічні проблеми психології», «Філософія психології».

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	18	8
Семінарські	36	6
Самостійна робота студента (СРС)	81	121
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	–	–

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т. ч.:	50	50
оцінювання під час семінарських занять	40	40
виконання індивідуальної роботи		
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10
Іспит	50	50
Підсумковий контроль (іспит)	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття (як лекційні, так і семінарські), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу;
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою семінарські завдання;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці, в тому числі використання, завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

SYLLABUS / РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

- *вербальні/словесні* (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- *наочні* (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- *практичні* (різні види практичних завдань згідно теми семінарських занять);
- *пояснювально-ілюстративний*, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- *метод проблемного викладу*;
- *дослідницький*.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

MOODLE – університетська платформа збереження науково-методичного матеріалу з дисципліни.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus – український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Стаття 42. Академічна доброчесність ЗАКОН УКРАЇНИ Про освіту

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій - протокол № 1 від 02.09.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних наук
Протокол № 2 від 02 вересня 2022 року
Завідувач кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол № 1 від 20 вересня 2022 року
Голова Науково-методичної ради

Анастасія ЯЦЮК

Валентина ШАЙКАН

Валентин Орлов